

Практично кожна кур'єрська компанія надає цілком певний спектр послуг. Так, якщо фірма з доставки вантажів спеціалізується тільки на товарах, то документацією вона не займається. У кожній компанії є своя ніша, в якій вони намагаються досягти успіху і обігнати своїх конкурентів. Істотна конкуренція існує серед невеликих приватних кур'єрських фірм, які претендують на звання найкращої в тому чи іншому місті.

В даний час кур'єрські служби по Європі та Україні надають клієнтам широкий комплекс кур'єрських послуг. З'явившись після розпаду СРСР, служби доставки кореспонденції і вантажів спочатку були мало популярні, але з часом стали не тільки популярними, але й незамінними посередниками між відправником та одержувачем посилок і листів.

Так як кур'єрська служба АЯ не дуже велика на нашому ринку, то основним завданням компанії є виконання найбільш незвичайних замовлень наших клієнтів. Компанія АЯ береться за ту роботу від якої просто відмовляються інші компанії з за (ненормованість робочого часу, важкої стресовій ситуації, і інших важливих факторів роботи) Але так як компанія АЯ росте і розвивається, і набирає все більшу базу клієнтів, то потрібні нові рішення та нові послуги для того щоб компанія стала кращою на ринку.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗЕРВІВ ІНТЕНСИВНОГО ТИПУ

*Саннікова С.Ф., к.е.н, доцент кафедри менеджменту виробничої сфери,
Косарук М.Г., студент, ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ, Україна*

Під господарськими резервами розуміють можливості підвищення ефективності діяльності підприємства на основі використання досягнень науково-технічного прогресу і передового досвіду [1].

Дослідженням поняття і сутності резервів та можливостей їх ефективного використання займається значна кількість науковців [1-3]. Поняття "резерви" не має однозначного тлумачення. У літературі та в практиці економічного аналізу термін "резерви" використовується у двох значеннях [2]: як запаси ресурсів, що є необхідними для забезпечення безперервної діяльності підприємства, та як вимірювані, але ще не використані можливості розвитку та удосконалення основного або інших видів діяльності щодо досягнутого рівня, тобто можливості підвищення ефективності виробництва.

В економіці підприємства розрізняють три поняття резервів: резервні запаси (сировини, матеріалів), що необхідні для забезпечення ритмічної роботи підприємства; резерви як невикористані можливості досягнень науково-технічного прогресу; резерви як нераціональне використання усіх видів ресурсів (перевитрата трудових, матеріальних, часових, фінансових ресурсів, а також їх втрати в процесі виробництва).

Здійснена класифікація резервів за різними чинниками. За економічною природою і характером впливу на результати виробництва резерви поділяють на екстенсивні і інтенсивні. Резерви екстенсивного характеру пов'язані з використанням у виробництві додаткових ресурсів (матеріальних, трудових та ін.). Резерви інтенсивного типу базуються на повнішому і раціональнішому використанні наявного

виробничого потенціалу. З прискоренням науково-технічного прогресу слабшає роль резервів екстенсивного характеру і посилюється пошук резервів інтенсифікації виробництва [1].

За способами виявлення резерви поділяються на явні і приховані. До явних належать резерви, пов'язані з незадовільним станом господарювання: недостача і псування продукції та матеріалів на складах, виробничий брак, виплачені штрафи, перевитрати ресурсів порівняно з діючими нормами на підприємстві. До прихованих резервів належать резерви, що пов'язані з упровадженням досягнень НТП та передового досвіду. Для виявлення їх необхідно провести порівняльний внутрігосподарський аналіз (з досягненнями передових дільниць, бригад, робітників), міжгосподарський (з досягненнями провідних підприємств галузі), а в деяких випадках – міжнародні порівняння. І хоча ці резерви не відображають у звітності як перевитрати ресурсів порівняно з можливостями вітчизняної і зарубіжної практики, однак зволікання у виявленні і використанні їх часом тягне за собою втрати значно більші, ніж перевитрата ресурсів щодо планового рівня [1].

Здійснюючи пошук резервів, слід керуватися наступними принципами. Пошук резервів повинен носити науковий характер, що передбачає знання їх економічної сутності, основних напрямів їх пошуку, методики і техніки їх підрахунку. Пошук резервів повинен бути комплексним і системним, плановим, систематичним, оперативним. Резерви повинні бути економічно обґрунтованими, збалансованими. Принцип масовості пошуку резервів припускає залучення до цього процесу всіх працівників. Пошук резервів повинен передбачати попереднє визначення резервоємких напрямів (ділянок виробництва, де є великі втрати ресурсів, простої техніки і т.д.).

Для визначення величини резервів в аналізі господарської діяльності використовується ряд способів. Спосіб прямого рахунку застосовується для підрахунку резервів екстенсивного характеру, коли відома величина додаткового залучення або величина безумовних втрат ресурсів. Спосіб порівняння застосовується для підрахунку резервів інтенсивного характеру, спрямованих на скорочення ресурсів на виробництво одиниці продукції. Науково обґрунтоване виявлення резервів та їх підрахунок здійснюються також за допомогою кореляційного, маржинального, функціонально-вартісного аналізів та способів математичного програмування [4].

Підвищення ефективності виробництва може здійснюватися двома шляхами: на основі ліквідації непродуктивних витрат, а також внаслідок прискорення науково-технічного прогресу, впровадження нової технології і техніки. З розвитком науки з'являються все нові можливості зростання продуктивності праці, економного використання сировини, матеріалів та інших ресурсів, тобто джерела резервів невичерпні. Як не можна зупинити НТП, так не можна і використати всі резерви [4].

Пошук резервів має на меті підвищення потенціалу підприємства. Щодо використання резервів екстенсивного і інтенсивного типів, на нашу думку, простежується закономірність, яка впливає з принципу взаємозамінності. Взаємозамінність елементів потенціалу підприємства базується на припущенні, що існують різні способи здійснення окремих виробничих процесів, в яких різні складові виробничого потенціалу можуть використовуватися в певному співвідношенні і збільшення одних складових дозволяє зменшити інші. Тому в якості однієї з форм взаємозамінності елементів виробничого потенціалу варто розглядати заощадження виробничих ресурсів у результаті застосування нового обладнання, технології, енергії, інформаційних ресурсів і методів організації керування і виробництва. При

цьому теоретично елементи можуть заміщати один одного необмежено, але існує межа взаємозамінності, яка відповідає певному рівню досягнень НТП. Також це процес періодичний за кількісними характеристиками і за часом [5].

Аналогічно існує взаємозамінність використання резервів, за якої якісне і кількісне зростання обсягів використання резервів інтенсивного типу дозволяє зменшувати обсяги застосування резервів екстенсивного типу. Зворотній процес не має сенсу в умовах інноваційного розвитку економіки, він можливий лише як тимчасовий захід на певному етапі діяльності підприємства. Так, застосування новітніх техніки, технологій, видів енергії, сировинних чи матеріальних ресурсів, способів організації праці дозволяє досягати того самого, або ще й більшого ефекту, як при введенні за екстенсивного шляху розвитку додаткових одиниць обладнання, додаткових обсягів матеріальних, трудових ресурсів.

Таким чином, на теперішній час пріоритет в діяльності суб'єктів господарювання полягає у пошуку резервів інтенсивного типу, поліпшення використання яких дозволяє зменшити застосування резервів екстенсивного типу і вивести підприємство на якісно новий рівень ефективності діяльності і конкурентоспроможності.

Список літератури:

1. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. / Г.В.Савицька. – К.:Знання, 2005. – 662 с.
2. Бабкіна Є.Ю., Ларікова Л.Ф. Сутність резервів підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://snu.edu.ua/downloads/vistnik_2007_7-2.pdf
3. Астахова М.М. Проблемні аспекти термінології та класифікації резервів підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vnulp/Ekonomika/2008_611/17.pdf
4. Принципи пошуку резервів в аналізі господарської діяльності підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://profinstrument.org/index.php/analitika/1534-principi-poshuku-rezerviv-v-analizi-gospodarskoi>
5. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч посібник / О.С.Федонін, І.М.Рєпіна, О.І.Олексюк. — К.: КНЕУ, 2003. — 316 с.

ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОБЛАДНАННЯ

*Хандюк М.В., старший викладач кафедри ОПХВ,
Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси, Україна*

Кінцевою метою діяльності підприємства в ринкових умовах є отримання прибутку. Діяльність підприємства спрямується на те, щоб забезпечити зростання прибутку або принаймні стабілізувати його на певному рівні. Тому дуже важливо під час стратегічного планування врахувати всі фактори і аспекти подальшого розвитку для повного і обґрунтованого визначення величини прибутку підприємства та забезпечення зростання прибутковості підприємства.

В Україні щороку вирощується більше 1,5 млн. тонн плодів та ягід. Близько половини цієї кількості піддається промисловій переробці. Тому надзвичайно